

„Молитвата на Борис Христов“

Под това заглавие, на 26 ноември, в Галерията на Българския културен институт в Прага бе излъчен документален филм, посветен на големия български певец и бе поставено началото на честванията по повод столетието от рождението му. Юбилеят на световноизвестния българин е и в календара на ЮНЕСКО за 2014 г., наред с творци като Ел Греко и Михаил Лермонтов. Документалният филм е създаден в юбилейната година, като част от програмата на честванията – сценарист и режисьор е д-р Магдалена Манолова, оператор Александър Шопов

Филм за истината, силата, болката, изкуството и съдбата на Борис Христов. Филм, пресъздаващ атмосферата на записите на църковнославянски песнопения, изпълнени от световноизвестния български певец в катедралния храм „Св. Александър Невски“ в София през 1976 г. По това време басът пристига в България, придружаван от своята съпруга Франка де Рензис. На 12 октомври 1976 г. в катедралния храм Борис Христов започва записите на български и руски църковни песнопения. Само за около седмица се подготвят песнопенията „Жертва вечерная“ (Чесноков), „Тебе поем“ (Зиновиев), „Блажен муж“ (Кочетов), „Хвалите име Господне“ (Добри Христов), „Разбойника благоразумнаго“ (Петър Динев), „Велико славословие“ (Николаев-Стумски), „Нине отпускаеши“ (Д. Христов) и „Многая лета“ (Бортнянский). Борис Христов предоставя за поколенията един нов облик на славянската музикално-песенна стилистика, като издига пред очите на съвременния свят българското културно наследство и православна традиция. Мелодиите, интерпретирани от него, изразяват търпението и надеждата, свободата и вярата във вечния живот.

Лентата включва документални кадри, съхранили образа на великия българин, откъси от негови

великолепни изпълнения, както и разкази на хора, участвали в записите и тяхната подготовка: хористи от храма, колеги, проф. Александър Йосифов – директор на „Балкантон“ през периода 1968-1986, отец Станой Андонов, епископ Тихон – председател на храма.

„Борис Христов остави на света нещо изключително ценно: първо, накара всички оперни театри, когато се поставят руски опери, да се пеят на руски език; второ, той имаше няколко вокални школи в гласа си, в гърлото си – едната беше за италианска оперна класика, другата за руска, третата за църковнославянска музика. Докато при италианската оперна класика всичко беше много хубаво воалирано, изнесено като мелодика, като тембър, при руската се усещаше онова славянско, широко пеене, а при църковнославянската имаше страхотно голямо дихание, едно благоговение при изпълнението до такава степен, че създаваше усещането, че пее самият Господ Бог. Или нещо от небесата“, подчертава проф. Александър Йосифов.

Стогодишнината от рождението на световноизвестния бас се чества по целия свят с концерти, изложби и спектакли. Когато по време на голям български празник чуем „Многая лета“, камбаните на „Св. Александър Невски“ и магнетичния глас на Борис Христов, нека си спомним за безсмъртното му творчество. ◆

Борис Христов е един от най-гениалните оперни певци на XX век, титаничен бас, който близо 40 години концертира по световните сцени, прославяйки България. Роден е на 18 май 1914 година в Пловдив. Завършил право, той е забелязан от цар Борис III, докато пее в прочутия хор „Гусла“ и получава стипендия да учи оперно пеене при Рикардо Страчари в Рим. След това заминава за Залцбург, където продължава образованието си по вокално майсторство при Мурати, а през 1946 година прави професионалния си дебют на сцената на „Reggio di Calabria“, в ролята на Колин от „Бохеми“. През годините гастролира, както в Европа, така и САЩ, кариерата му е свързана с всички значими оперни театри по света. В световноизвестния Британски музей, в специална зала, е уредена експозиция на сценичните костюми на Борис Христов, Мария Калас и Лорънс Оливие. През 1986 г. в Рим е открита „Българска академия за изкуство и култура – Борис Христов“. Великият българин дарява дома си на българската държава, за да се грижи за развитието на млади оперни певци, дарява и родния си дом в България, който по-късно става „Музикален център – Борис Христов“ за подготовка на млади дарования. Последният концерт, който изнася Борис Христов е на 22 юни 1986 г. в „Българската академия“ в Рим. Певецът си отива от този свят на 28 юни 1993 година в италианската столица.